

Rechtbank van eerste aanleg te Gent, vonnis van 2 februari 2012 + noot*

Echtscheiding – Buitenlands huwelijk – Ontbrekende huwelijksakte – Vonnis als vervangende huwelijksakte – Artikel 46 BW – Toepasselijk recht – Toepasselijk bewijsrecht – Artikel 47 WIPR – Uitzonderingsclausule – Artikel 19 WIPR

Divorce – Acte de mariage étranger – Impossibilité de produire l'acte de mariage – Jugement tenant lieu d'acte de mariage – Article 46 CC – Droit applicable – Article 47 CDIP – Clause d'exception – Article 19 CDIP

In de zaak van:

Mevrouw LA, wonende te [...],

verzoekster,

bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. Jacqueline Meersman, advocaat met kantoor te Gent, [...]

EN:

De heer DA, wonende te [...],

vrijwillig tussenkomende partij,

bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. Joris Van Cauter, advocaat met kantoor te Gent, [...]

vonnist de rechtbank als volgt:

I. PROCEDURE

[...]

II. FEITEN EN VERZOEK

1. Mevrouw LA (hierna: de verzoekster) en de heer DA (hierna: de vrijwillig tussenkomende partij) hebben in het verleden met elkaar samengewoond. Zij hebben ook een gemeenschappelijk kind, genaamd X (27° juni 1999).

De verzoekster houdt voor dat zij ook *gehuwd* is met de vrijwillig tussenkomende partij, meer bepaald te [...] (voormalige U.S.S.R.) op 30 april 1989.

* Zie Noot van Jinske Verhellen onder Rechtsleer

De partijen wonen en leven blijkbaar al verschillende jaren (feitelijk) gescheiden. Inmiddels heeft de huidige verzoekster een *procedure tot echtscheiding* ingeleid voor de vijfde kamer van deze rechtbank [...].

De verzoekster voert evenwel aan dat zij in de onmogelijkheid verkeert om een *huwelijksakte* voor te leggen, terwijl dit voor haar onontbeerlijk is in het kader van de door haar ingeleide echtscheidingsprocedure.

Om die reden wenst de verzoekster thans, bij vonnis, een *vervangende huwelijksakte* te bekomen overeenkomstig artikel 46 van het Burgerlijk Wetboek. Ondergeschikt verzoekt zij om de verbetering van de geboorteakte van haar dochter [...].

De vrijwillig tussenkomende partij van zijn kant *ontkent* dat tussen de partijen ooit een huwelijk werd gesloten. Hij verzet zich dan ook (met klem) tegen het (hoofd)verzoek van de verzoekster.

2. Op 6 maart 2008 heeft de verzoekster haar verzoekschrift neergelegd ter griffie. Zij vroeg, in hoofdorde, om:

- vast te stellen dat zij met de vrijwillig tussenkomende partij is gehuwd te [...] (U.S.S.R., thans *Armenië*) op 30 april 1989;
- vast te stellen dat zij in de onmogelijkheid verkeert om een huwelijksakte voor te leggen;
- te zeggen voor recht dat het tussen te komen vonnis als vervangende (huwelijks)akte zal gelden en als dusdanig zal kunnen worden aangewend in de echtscheidingsprocedure.

Indien de rechtbank van oordeel zou zijn dat de partijen niet gehuwd zijn, vroeg de verzoekster subsidiair om:

- vast te stellen dat de vermelding “gehuwd” of “echtgenoot van”, zoals vermeld in de registers van de burgerlijke stand in België, een fout is;
- te zeggen voor recht dat de bedoelde geboorteakte van X, opgemaakt door de burgerlijke stand te Gent [...], zal worden verbeterd in die zin dat de vermelding “van haar echtgenoot” wordt vervangen door “van niet-verwant”;
- te zeggen voor recht dat alle overige akten van burgerlijke stand zullen worden verbeterd in die zin dat niet meer verwezen wordt naar de partijen als gehuwd noch naar de vrijwillig tussenkomende partij als “echtgenoot van” of “haar echtgenoot” noch naar de verzoekster als “echtgenote van” of “zijn echtgenote”;
- te bevelen dat het beschikkend gedeelte van het te wijzen vonnis zal worden overgeschreven in de lopende registers van de burgerlijke stand van de stad Gent, en dit onverwijld na overhandiging van de uitgifte ervan aan de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand, en dat hiervan melding zal worden gemaakt in de jaarlijkse en tienjaarlijkse tabellen en op de kant van de verbeterde akte;

- ten slotte ook te bevelen dat door de bewaarders ervan voortaan geen afschriften van of uittreksels uit de verbeterde akte zullen worden afgegeven dan met de bevolen verbeteringen, één en ander op straffe van schadevergoeding door de ambtenaar die ze heeft uitgegeven.

3. De vrijwillig tussenkomende partij van zijn kant vroeg om het (hoofd)verzoek van de verzoekster af te wijzen als *ongegrond* en het ondergeschikt verzoek van de verzoekster ontvankelijk en gegrond te verklaren.

[...]

4. Bij (eerste) tussenvonnissen van 20 januari 2011 beval de rechtbank *de heropening van de debatten* teneinde de partijen toe te laten standpunt in te nemen over de vraag volgens *welk recht* het verzoek van de verzoekster moet worden beoordeeld en, in voorkomend geval, met betrekking tot *de inhoud* van het (vreemd) recht dat daarbij zou kunnen/moeten worden toegepast.

Bij (tweede) tussenvonnissen van 12 mei 2011 heeft de rechtbank, alvorens nader te oordelen over de gegrondheid van het verzoek, *de persoonlijke verschijning* van de partijen bevolen. De partijen zijn persoonlijk verschenen en werden in raadkamer gehoord op 9 juni 2011, in tegenwoordigheid van het openbaar ministerie. Hiervan werd proces-verbaal opgemaakt, dat deel uitmaakt van het dossier van de rechtspleging (stuk 23).

5. Volgens de termen van haar (laatste) syntheseconclusie, neergelegd ter griffie op 23 november 2011, houdt de verzoekster (nog steeds) vast aan haar oorspronkelijk verzoek – met dien verstande dat zij, in hoofdorde, thans vraagt om vast te stellen dat zij met de heer DA gehuwd is op 30 april 1989 te [...] in de vroegere U.S.S.R., nu *Azerbeidjan* (i.p.v. *Armenië*).

Volgens de termen van zijn conclusie na (eerste) tussenvonnissen, neergelegd ter griffie op 4 april 2011, heeft ook de vrijwillig tussenkomende partij zijn standpunt gehandhaafd. Hij vraagt (nog steeds) om het (hoofd)verzoek van de verzoekster *ontvankelijk doch ongegrond* en het ondergeschikt verzoek van de verzoekster *ontvankelijk en gegrond* te verklaren. Tevens wordt voorbehoud gevraagd om het bewijs te leveren van zijn nationaliteit en daarover “desgevallend” nog te concluderen.

III. VERDERE BEOORDELING

A. Procedureel

[...]

B. Toepasselijk (bewijs)recht

3. De rechtbank zal thans, in de eerste plaats, op zoek gaan naar het *toepasselijk bewijsrecht* aan de hand waarvan de vraag naar het al dan niet reëel bestaan van het huwelijk van de partijen, zoals voorgehouden door de verzoekster maar *betwist* door de vrijwillig tussenkomende partij, moet worden beantwoord.

Daarbij zal vooral het bij (eerste) tussenvonnissen van 20 januari 2011 gesignaleerde *internationaalprivaatrechtelijk vraagstuk* van groot belang blijken te zijn. De rechtbank gaat hier zometeen dieper op in (zie verder).

Vooraf moet – in het algemeen – worden onderstreept dat de rechtbank, (enkel) voor het achterhalen van de in deze zaak toepasselijke bewijsregels, (voorlopig) dient uit te gaan van de veronderstelling dat de versie van de verzoekster (mogelijk) *wáár* is, m.a.w. dat de partijen (écht) met elkaar gehuwd zijn te [...] (U.S.S.R.) op 30 april 1989.

Dit laatste wordt door de vrijwillig tussenkommende partij weliswaar *betwist* – wat precies het voorwerp uitmaakt van het huidige geschil. Maar het is de verzoekster die *beweert* dat de partijen wél met elkaar gehuwd zijn te [...] (U.S.S.R.) op 30 april 1989. Het is juist dát wat *te bewijzen* is. Om te achterhalen volgens *welke bewijsregels* dit bewijs moet worden geleverd, dient dan ook te worden uitgegaan van de idee dat deze (nog te bewijzen) feitenversie *waar kán zijn* – wat dan achteraf, met toepassing van de op die manier gevonden (correcte) bewijsregels, pas *ten gronde* zal worden onderzocht (zie verder).

4. Om te beginnen wenst de rechtbank evenwel op te merken dat zij de analyse van het openbaar ministerie met betrekking tot de artikelen 46, 194 en 195 van het (Belgisch) Burgerlijk Wetboek, zoals vertolkt in zijn schriftelijk advies van 25 november 2010, niet (helemaal) kan bijtreden.

Zeker, het *bezit van staat* kan degenen die beweren met elkaar gehuwd te zijn en *zich tegenover elkaar op dat bezit beroepen*, niet ontslaan van de verplichting om de akte van huwelijksvoltrekking, verleden ten overstaan van de ambtenaar van burgerlijke stand, over te leggen (zie art. 195 Burgerlijk Wetboek).

Echter, in de voorliggende zaak beroept de verzoekster zich – op de keper beschouwd – *niet* op een (mogelijk) *bezit van staat* om haar (beweerde) huwelijk met de vrijwillig tussenkommende partij aan te tonen. In werkelijkheid stelt de verzoekster dat er (ooit) wel degelijk een (formeel) huwelijk werd *voltrokken* (voor een bevoegde ambtenaar van burgerlijke stand), met name te [...] (U.S.S.R.) op 30 april 1989 – alléén kan zij de *akte van huwelijksvoltrekking* niet (meer) voorleggen.

Artikel 195 van het Burgerlijk Wetboek is hier bijgevolg *niet aan de orde*. Dit artikel houdt enkel in dat het (uiteeraard) niet volstaat om gedurende enige tijd (feitelijk) “als man en vrouw samen te leven” om *gehuwd* te zijn. In beginsel is en blijft een (formele) *voltrekking van het huwelijk* (en, ten bewijze daarvan, de desbetreffende akte) steeds vereist.

Vandaar ook dat – althans *in principe* – niemand op de hoedanigheid van echtgenoot en op de burgerlijke gevolgen van het huwelijk aanspraak kan maken, indien hij niet een in het register van de burgerlijke stand ingeschreven *akte van huwelijksvoltrekking* overlegt (zie art. 194 Burgerlijk Wetboek).

Op dit principe bestaat wel een belangrijke (en heel logische) *uitzondering*. Immers, wie daadwerkelijk (formeel) *gehuwd* is, kan/mag deze hoedanigheid niet zomaar verliezen (enkel) omdat het hem/haar om één of andere reden *onmogelijk* is (geworden) om de (principeel vereiste) *akte van huwelijksvoltrekking* voor te leggen. Daarom geldt het hierboven aangehaalde voorschrift van artikel 194 van het Burgerlijk Wetboek (uitdrukkelijk)

behoudens de gevallen genoemd in artikel 46, in de titel Akten van de burgerlijke stand (zie art. 194, einde Burgerlijk Wetboek).

Wanneer er *geen registers* hebben bestaan of de registers *verloren* zijn, wordt het bewijs daarvan toegelaten zowel door bescheiden als door getuigen; en in die gevallen kunnen het huwelijk, de geboorte en het overlijden bewezen worden zowel door registers en papieren, afkomstig van de overleden ouders, als door getuigen (zie art. 46 Burgerlijk Wetboek).

Deze bepaling laat toe om, in de bedoelde omstandigheden, volgens dezelfde procedure als deze die strekt tot *verbetering* van akten van burgerlijke stand (zie art. 1383-1385 Gerechtelijk Wetboek), een *vonnis of arrest* te bekomen dat geldt als *vervangende akte van burgerlijke stand* (zie o.m.: H. DE PAGE, *Traité de droit civil belge*, I, Brussel, Bruylant, 1962, p. 509-510, nr. 384-3° en p. 570, nr. 457; A.-Ch. VAN GYSEL, “Les difficultés relatives à la preuve de l’état civil des étrangers en Belgique: perspectives de solutions”, *Act. dr. fam.* 2010, p. (70) 84-86).

Artikel 46 van het Burgerlijk Wetboek wordt bovendien *ruim* opgevat – en dit op drie niveaus.

Ten eerste is artikel 46 niet alleen van toepassing in geval van het ontbreken van registers van burgerlijke stand, maar – in het algemeen – in alle gevallen waarin men door *overmacht* in de onmogelijkheid verkeert om een gegeven akte van burgerlijke stand voor te leggen (zie o.m.: Luik 29 april 1895, *Pas.* 1895, II, p. 315; Gent 21 oktober 1920, *Pas.* 1921, II, p. 24; Rb. Antwerpen 4 juni 1999, *T. Vreemd.* 1998, p. 367; Rb. Hasselt, 25 februari 2008, *T. Vreemd.* 2009, p. 127, noot R. WISSING).

Ten tweede geldt deze regel niet alleen voor *huwelijken, geboorten* en *overlijdens*, maar bij uitbreiding voor alle akten van burgerlijke stand en/of (voor de staat van de persoon) relevante feiten die aanleiding geven tot één of andere vorm van officiële registratie (zie o.m.: A.-Ch. VAN GYSEL, *I.c.*, p. 84).

Ten derde – en vooral – kunnen de bedoelde feiten, (enkel) in de hier bedoelde (overmacht)gevallen, niet alleen worden bewezen “*zowel door registers en papieren, afkomstig van de overleden ouders, als door de getuigen*”, zoals artikel 46 van het Burgerlijk Wetboek letterlijk voorschrijft, maar (uiteraard) óók door papieren van ouders die nog *in leven zijn* en, in het algemeen, door *alle middelen van recht*, met *inbegrip van vermoedens* (zie o.m.: Cass. 5 maart 2002, *Arr. Cass.* 2002, nr. 158; Gent 21 oktober 1920, *Pas.* 1921, II, p. 24; Rb. Hasselt, 25 februari 2008, *T. Vreemd.* 2009, p. 127, noot R. WISSING; H. DE PAGE, o.c., p. 509, nr. 384-3° en p. 570, nr. 457).

Kortom, áls de verzoekster kan bewijzen dat het haar om één of andere reden *onmogelijk* is om een (officiële) akte voor te leggen met betrekking tot haar (beweerde) huwelijk met de vrijwillig tussenkomende partij, zou het haar – althans met toepassing van artikel 46 van het Burgerlijk Wetboek – wel degelijk toegelaten zijn om het reël bestaan van dit huwelijk op *een andere manier* aan te tonen, zélf s aan de hand van (feitelijke) *vermoedens*.

Het moge duidelijk zijn dat, in deze (specifieke) hypothese en onder die (streng) voorwaarde, met name *bewijs van overmacht*, het (eventueel) bezit van staat van de betrokken personen alsnog *een rol* zou kunnen spelen, meer bepaald als *feitelijk vermoeden* van een (reël voltrokken) huwelijk.

5. Dit alles evenwel louter ter inleiding en geheel terzijde.

Immers, het (beweerde) huwelijk tussen de verzoekster en de vrijwillig tussenkomende partij werd hoe dan ook *niet in België* voltrokken, maar – volgens de eigen verklaring van de verzoekster zelf – in de gemeente [...] in de (toenmalige) U.S.S.R.

Naar geldend internationaal privaatrecht moeten huwelijken van Belgen of vreemdelingen die *in het buitenland* zijn gesloten (in principe) worden bewezen *volgens het (bewijs)recht van dat laatste land*. Artikel 46 van het (Belgisch) Burgerlijk Wetboek is, in dat geval, *niet van toepassing* (zie o.m.: F. LAURENT, *Principes de droit civil français*, Suppl. I, Brussel, Bruylant, 1898, p. 184-185, nr. 271; G. BELTJENS, *Encyclopédie du droit civil belge*, Brussel, Bruylant, 1905, p. 67, nr. 16; *vgl.* art. 47, § 1 en § 2, 2° Wetboek van Internationaal Privaatrecht).

De vraag of er tussen de verzoekster en de vrijwillig tussenkomende partij al dan niet een huwelijk werd gesloten (te [...], op 30 april 1989), zoals de ene beweert maar de andere ontkent, moet dus – naar geldend internationaal privaatrecht – sowieso *niet* worden beantwoord met toepassing van de hoger aangehaalde artikelen 46, 194 en 195 van het (Belgisch) Burgerlijk Wetboek, maar (in principe) met toepassing van het (bewijs)recht *van het land waar het (beweerde) huwelijk werd voltrokken*.

Waar de verzoekster in dit verband verwijst naar de zgn. *lex fori*, d.w.z. het (bewijs)recht van de aangezochte rechter (in dit geval dus het *Belgisch* bewijsrecht), kan zij derhalve niet worden gevolgd. De (gangbare) internationaalprivaatrechtelijke regel dat de rechter zijn *eigen bewijsrecht* toepast, geldt hier (uitzonderlijk) *niet*. Het bewijs van het (beweerde) huwelijk van de partijen, zal m.a.w. niet moeten worden geleverd volgens het *Belgisch* (bewijs)recht, maar (in principe) volgens het (bewijs)recht van *het land waar dit huwelijk zou zijn gesloten*.

6. Echter, de vraag in *welk land* het (beweerde) huwelijk van de partijen werd gesloten is, in de voorliggende zaak, een heikele kwestie.

Volgens de verzoekster werd het huwelijk voltrokken in de gemeente [...] (soms gespeld als [...]), wat volgens de verzoekster zou overeenstemmen met de spreektaal: de officiële schrijfwijze zou wel degelijk [...] zijn en het gaat in ieder geval om één en dezelfde locatie).

Volgens de geboorteakte van de gemeenschappelijke dochter (X, °27 juni 1999), opgemaakt op aangifte van de vrijwillig tussenkomende partij (zie verder), wordt de gemeente [...] gesitueerd in de “*Unie der Socialistische Sovjetrepublieken, thans Armenië*” (zie stuk 1 verzoekster) (onderlijning door de rechtbank). Ook de verzoekster zelf heeft, in haar eerste processtukken, de gemeente [...] steeds gesitueerd in het huidige *Armenië*.

Na het (eerste) tussenvonnissen van 20 januari 2011 heeft de verzoekster evenwel niet nagelaten om, in haar conclusies, één en ander te nuanceren. Ten eerste wordt door de verzoekster (terecht) gepreciseerd dat er, in die regio, meer dan één locatie de naam [...] draagt. Zo is er in de huidige Republiek Armenië, nabij de Turkse grens, heden ten dage (nog steeds) een plaats

genaamd [...] (zie bijkomend stuk 2 verzoekster). Maar het is niet dáár waar de partijen, volgens de verzoekster, hun wortels hebben en gehuwd zijn, maar in een ánder [...], namelijk de gemeente [...] “in Opper-Karabach” – zoals de verzoekster ook al duidelijk maakte in haar schrijven aan de Armeense ambassade d.d. 23 oktober 2003 (zie stuk 3 verzoekster). Maar de verzoekster preciseert thans (terecht) dat dát [...] zich, (kennelijk) *bij nader inzien* (?), eigenlijk gelegen is in *Azerbeidjan*.

Dat de door de verzoekster bedoelde gemeente [...] in *Armenië* of in *Opper-Karabach* zou liggen, blijkt inderdaad geenszins te stroken met de actuele én toenmalige (internationaalpubliekrechtelijke) realiteit. Een blik op de kaart en een korte historische studie van het grensconflict tussen Armenië en Azerbeidjan over Opper-Karabach (1988-1994), maken dit duidelijk (zie o.m.):

- <http://nl.wikipedia.org/wiki/Bestand:Karabach-Kaart.jpg>
- <http://nl.wikipedia.org/wiki/Nagorno-Karabach>
- http://nl.wikipedia.org/wiki/Oorlog_in_Nagorno-Karabach
- http://nl.wikipedia.org/wiki/Nagorno-Karabachse_Autonome_Oblast
- [http://nl.wikipedia.org/wiki/Sjahoemian_\(gewest\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Sjahoemian_(gewest))

Opper-Karabach was en is een gebied dat gelegen is in Azerbeidjan maar overwegend bevolkt wordt door (etnische) Armeniërs.

Ten tijde van de Sovjetunie maakte Opper-Karabach deel uit van de S.S.R. Azerbeidjan. Omwille van zijn overwegend Armeense bevolking genoot het wel een zekere autonomie, als een zgn. *autonome oblast* van de S.S.R. Azerbeidjan.

In 1988 verzocht de overheid van de autonome oblast Opper-Karabach aan de S.S.R. Azerbeidjan (en aan Moskou) om te mogen aansluiten bij de S.S.R. Armenië. Dit werd evenwel geweigerd. Dit gaf aanleiding tot spanningen en etnisch geweld.

De gemeente [...] lag echter *niet* binnen de grenzen van de autonome oblast Opper-Karabach, maar ten noorden daarvan, in een (grens)regio genaamd Sjahoemian. Dit gebied heeft *nooit* deel uitgemaakt van de (toenmalige) autonome oblast Opper-Karabach. Ook ten tijde van het (beweerde) huwelijk van de verzoekster en de vrijwillig tussenkomende partijen (30 april 1989) was dit niets anders dan een deel van de S.S.R. Azerbeidjan.

De bedoelde regio Sjahoemian, waar de gemeente [...] zich situeert, was evenwel – net als de autonome oblast Opper-Karabach – overwegend bevolkt door (etnische) Armeniërs. Op 2 september 1991 verenigden de autonome oblast én de regio Shahoemian zich tot de *Republiek Opper-Karabach*. Na een referendum op 10 december 1991, verklaarde deze nieuwe republiek zich op 6 januari 1992 officieel onafhankelijk van Azerbeidjan (dat zich inmiddels, net als Armenië, kort voordien op zijn beurt had losgescheurd uit de uiteenvallende Sovjetunie).

Dit was de aanleiding tot een jarenlange oorlog (1991-1994), waarin Opper-Karabach, gesteund door Armenië, en Azerbeidjan streden om de controle over de regio. Het pleit werd beslecht in het voordeel van Armenië, dat vandaag de dag een groot deel van het (Azerisch) grensgebied rondom Opper-Karabach controleert, terwijl Opper-Karabach zelf een *de facto onafhankelijke republiek* vormt.

In 1994 kwam het tot een wapenstilstand (het zgn. Protocol van Bishkek), maar van een definitieve vrede is nog geen sprake. De toestand op het terrein blijkt evenwel min of meer bevroren volgens de lijnen van 1994.

De (nieuwe) Republiek Opper-Karabach wordt internationaal echter *niet erkend*. Naar geldend internationaal publiekrecht maakt Opper-Karabach dus nog altijd deel uit van *Azerbeidjan*. Maar de Azerische autoriteiten hebben in dit gebied (feitelijk) *geen enkele zeggenschap*.

Alleen over de (noordelijke) grensregio Sjahoemian, (precies) waar de gemeente [...] zich situeert, heeft Azerbeidjan na een geslaagd militair offensief (in juni 1992) blijkbaar de feitelijke controle heroverd en na de oorlog (1991-1994) ook behouden. De (niet erkende) Republiek Opper-Karabach maakt wel nog altijd aanspraak op dit gebied.

De conclusie van deze historische schets is dat de gemeente [...], waar de partijen volgens de verzoekster vandaan komen, de iure *nooit* in de Republiek Armenië of in de (niet erkende) Republiek Opper-Karabach heeft gelegen, maar van oudsher uitsluitend in *de Republiek Azerbeidjan*, die aldaar ook feitelijk de controle had en heeft – op een kortstondige periode na, ten tijde van onafhankelijkheidsverklaring (1991) en de oorlog die daarop volgde (1991-1994).

Zoals door de verzoekster (terecht) wordt geprecieerd in haar latere conclusies, werd het (beweerde) huwelijk van de partijen (te [...], op 30 april 1989) dan ook – naar (geldend) internationaal *publiekrecht* – gesloten in *Azerbeidjan*. De vraag naar het bewijs van dit huwelijk zou bijgevolg – naar (Belgisch) internationaal *privaatrecht* (zie hoger) – strikt genomen moeten worden beslecht volgens het geldend (bewijs)recht *van de Republiek Azerbeidjan*.

7. In het licht van de hierboven geschetste geschiedenis, stuit deze conclusie evenwel tegen de borst.

Immers, aangenomen dat de feitenversie van de verzoekster *klopt* – wat precies het uitgangspunt is van de huidige internationaalprivaatrechtelijke oefening (zie hoger) – dan zijn de partijen (etnische) *Armeniërs*. In die hypothese spreekt de naam A. overigens voor zich: het is algemeen geweten dat zowat alle Armeense namen eindigen op *-ian* of *-yan*.

Armeniërs en Azeri's zijn evenwel totaal andere volkeren. De verschillen tussen beide zijn *niet gering*, (mede) gelet op hun uiteenlopende religieuze achtergrond: Armenië is (overwegend) *christelijk*, Azerbeidjan (overwegend) *moslim*. Hun beider geschiedenis is er één van *gewapend conflict* (zie hoger).

Ook de verzoekster en de vrijwillig tussenkomende partij mogen bijgevolg worden geacht *geen enkele voeling* te hebben (gehad) met Azerbeidjan. Integendeel, (nog steeds) in de hypothese dat de versie van de verzoekster *wáár* is, blijkt het *juist door de oorlog met Azerbeidjan* (1991-1994) te zijn geweest dat zij, als (etnische) Armeniërs afkomstig uit datzelfde Azerbeidjan, hun geboortestreek zijn ontvlucht.

Het door de verzoekster bedoelde [...] was een (etnisch) *Armeense gemeente* gelegen in (een grensgebied van) Azerbeidjan. Het is een historisch en (dus) algemeen gekend feit dat deze gemeente [...], ten tijde van de Armeens-Azerische oorlog om Opper-Karabach (zie hoger),

door Azerische en/of Sovjettroepen werd *vernietigd* (in april-mei 1991) én dat de oorspronkelijke bewoners de gemeente hebben *verlaten*. De rechtbank wenst géén diplomatieke rel en beperkt zich dan ook tot die feitelijke vaststelling (volgens Armenië werden zij *gedeporteerd*, volgens Azerbeidjan zijn zij *vrijwillig vertrokken*) (zie o.m.:

- http://nl.wikipedia.org/wiki/Nagorno-Karabachconflict#Operatie_Ring
- het (niet gedateerd) schrijven van de adjunct-vertegenwoordiger van de Republiek Opper-Karabach te Moskou aan de Belgische ambassade in Moskou, dat per brief van de F.O.D. Buitenlandse Zaken van 22 maart 2005 werd overgemaakt aan (de raadsman van) de verzoekster: de inhoud van dit schrijven sluit naadloos aan bij het bovenstaande (zie stuk 9 verzoekster).

In de gegeven omstandigheden is de rechtbank, samen met de verzoekster, van oordeel dat de partijen, (nog steeds) in de door de verzoekster verdedigde feitenversie, als (etnische) Armeniërs *geen enkele affiniteit* hadden/hebben met (het recht van) de Republiek Azerbeidjan. Het enkele feit dat de gemeente waarvan zij afkomstig zouden zijn en waar het (beweerde) huwelijk zou zijn gesloten, naar internationaal publiekrecht, (zuiver formeel) gelegen was/is binnen de territoriale grenzen van Azerbeidjan (zie hoger), vormt daartoe – alles welbeschouwd – een *al te zwakke aanknopingsfactor*.

In die omstandigheden meent de rechtbank toepassing te kunnen/moeten maken van de *uitzonderingsclausule* waarin het (Belgisch) Wetboek van Internationaal Privaatrecht voorziet. Immers, het bij deze wet – en, bij uitbreiding, ook bij het (nog) niet gecodificeerde (Belgisch) internationaal privaatrecht – aangewezen recht is namelijk bij uitzondering *niet van toepassing* wanneer uit het geheel van de omstandigheden kennelijk blijkt dat het geval slechts een *zwakke band* heeft met de Staat waarvan het recht is aangewezen maar *zeer nauw is verbonden met een andere Staat*, in welk geval het recht van deze andere Staat wordt toegepast (zie art. 19, § 1 Wetboek van Internationaal Privaatrecht).

Om de hoger uiteengezette redenen is de rechtbank van oordeel dat, in de feitenversie van de verzoekster, de (beweerde) matrimoniale rechtsverhouding tussen de partijen *kennelijk* slechts een (*zeer*) *zwakke band* vertoont met (het recht van) de Republiek Azerbeidjan – ook al wordt, met (rigide) toepassing van de geldende regels van het (Belgisch) internationaal privaatrecht én gelet op de hoger weergegeven historische, geografische en internationaalpubliekrechtelijke realiteit, wel degelijk het *recht van Azerbeidjan* aangewezen als het in deze zaak (principeel) toe te passen recht (zie hoger).

In werkelijkheid zou de zaak, in de feitenversie van de verzoekster, zeer nauw verbonden kunnen zijn met de (nieuwe) *Republiek Opper-Karabach*. Immers, zoals hoger reeds aangestipt, heeft de (staatkundig Azerische maar etnisch Armeense) regio Shahoemian, waaruit de partijen afkomstig zouden zijn, zich op 2 september 1991 verenigd met de autonome oblast Opper-Karabach om samen de (nieuwe) Republiek Opper-Karabach te vormen en zich als zodanig, na een referendum, onafhankelijk te verklaren (zie hoger).

Echter, de Republiek Opper-Karabach is vandaag de dag *de facto* wel een onafhankelijke staat, maar wordt internationaal *niet erkend* (zie hoger) – zodat het voor de rechtbank *onmogelijk* is om het recht van die (a.h.w. de *iure onbestaande*) staat toe te passen. In die omstandigheden moet de (beweerde) matrimoniale rechtsverhouding van de verzoekster en de vrijwillig tussenkomende partij, omwille van de hoger weergegeven militair-, politiek- en

etnisch-historische context, (in tweede instantie) zeer nauw verbonden worden geacht met de *Republiek Armenië*.

Hieruit volgt dat de vraag naar het *bewijs* van het (beweerde) huwelijk van de partijen, niettegenstaande het (andersluidende) resultaat van de eerder gemaakte oefening met (rigide) toepassing van de (basis)regels van het geldend Belgisch *internationaal privaatrecht* (zie hoger), krachtens de *uitzonderingsclausule* van artikel 19 van het Wetboek van Internationaal Privaatrecht tóch moet worden beslecht *volgens het (bewijs)recht van de Republiek Armenië*.

Het gaat daarbij wel degelijk om het Armeense recht *zoals dat heden ten dage geldt, níet* het Armeense recht dat van kracht was *ten tijde van het (beweerde) huwelijk* (op 30 april 1989). Immers, de vraag naar het bewijs van het (betwiste) huwelijk rijst wel degelijk vandáág – en moet dan ook worden opgelost volgens het *actueel geldend recht* (in dit geval: van de Republiek Armenië).

8. Het door de rechtbank toe te passen bewijsrecht ligt dan ook vervat in het *Armeens Gerechtelijk Wetboek* (zie:

- http://www.parliament.am/law_docs/070898HO247eng.pdf?lang=eng

Voor een goed begrip wenst de rechtbank te benadrukken dat dit Armeens Gerechtelijk Wetboek niet enkel (alleen door *Armeense* rechtbanken toe te passen) *procedureregels* bevat, maar óók de geldende (materiële) *bewijsregels* (zie hoofdstuk 8: art. 47-67) én bovendien voorziet in een bijzondere procedure tot *rechterlijke vaststelling van juridisch relevante feiten* (zie hoofdstuk 34: art. 189-193), die óók betrekking heeft op *akten van burgerlijke stand* (zie art. 189, § 2, 3°).

Die bijzondere procedure vertoont dan ook *sterke gelijkenissen* met de thans door de verzoekster ingeleide procedure tot het bekomen van een vonnis tot *vervanging van huwelijksakte* overeenkomstig artikel 46 van het (Belgisch) Burgerlijk Wetboek – én blijkt in dat verband ook een aantal voorwaarden te bevatten die (zuiver) *materieelrechtelijk* van aard zijn (zie art. 191 en 192).

Zo dient de verzoeker, volgens het Armeense recht, in zijn verzoekschrift aan te geven *voor welk doeleinde* hij de gevraagde rechterlijke vaststelling van een juridisch relevant feit *nodig* heeft en dient hij stukken voor te leggen die aantonen dat het hem *onmogelijk* is om nog aan de juiste documenten te geraken of om het herstel van verloren documenten te bekomen (zie art. 191).

Bovendien zal de rechtbank, volgens het Armeense recht, slechts (kunnen) overgaan tot de gevraagde rechterlijke vaststelling van een juridisch relevant feit indien de verzoeker geen mogelijkheid heeft om *op enige andere wijze* aan documenten te geraken die dit feit vaststellen of indien een verloren document *onmogelijk te herstellen* is (zie art. 192).

Daarbij komt dat, naar Armeens recht, het burgerlijk bewijs – in het algemeen – *volkomen vrij* is.

Weliswaar dient elke partij het bewijs te leveren van de feiten waarop zij haar aanspraak of haar verweer steunt (zie art. 48; vgl. art. 870 (Belgisch) Gerechtelijk Wetboek). Daartoe kan gebruik worden gemaakt van vier soorten bewijsmiddelen: geschriften en materiële

bewijsstukken, besluiten van experts, getuigenverklaringen én (gestaafe) verklaringen van de partijen zelf (zie art. 47-1 en 64-1).

Maar voor het overige is het zo dat, naar Armeens recht, de rechtbank (de waarde van) ieder bewijsmiddel vrij apprecieert *volgens haar eigen innerlijke overtuiging*, gesteund op een weldoordacht, volledig en objectief onderzoek van al het voorgelegde bewijsmateriaal (zie art. 53-1). Daarbij hoeft de rechtbank in principe niets *a priori* voor waar aan te nemen, behoudens (onder meer) feiten die *reeds eerder vastgesteld* zijn in het kader van een burgerlijk geschil dat voordien werd beslecht bij een definitief geworden rechterlijke beslissing (zie art. 53-2 en 52-2; vgl. de regels inzake het *gezag van gewijsde* naar Belgisch recht).

Kortom, het antwoord op de vraag of er tussen de partijen al dan niet een huwelijk werd gesloten (te [...], op 30 april 1989), zal – met toepassing van het Armeense bewijsrecht (zie hoger) – in hoofdzaak afhangen van de *innerlijke overtuiging van de rechtbank*, gesteund op het geheel van alle voorgelegde stukken, gegevens én verklaringen van de partijen. Met toepassing van die (Armeense) bewijsregels, komt de rechtbank tot de hierna volgende besluiten.

C. Onderzoek ten gronde

9. Vooreerst moet worden vastgesteld dat de verzoekster alleszins heeft voldaan aan de hoger aangehaalde (zuiver) *materieelrechtelijke* voorwaarden uit de artikelen 191 en 192 van het Armeens Gerechdelijk Wetboek (zie hoger).

Reeds in haar inleidend verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 6 maart 2008, stelde de verzoekster “*dat zij in het kader van de echtscheidingsprocedure de huwelijksakte dient voor te leggen en in de onmogelijkheid daartoe is*”. Het is (inderdaad) juist dat, voor (het inleiden van) een geslaagde vordering tot echtscheiding, in de eerste plaats vereist is dat men het bestaan van het huwelijk (naar behoren) bewijst, inzonderheid door het toevoegen van een voor eensluidend verklaard *afschrift van de laatste huwelijksakte* (zie art. 1254, § 1, vijfde lid, 3° Belgisch Gerechdelijk Wetboek), temeer daar het (beweerde) huwelijk van de partijen *niet in België* plaatsvond (zie art. 1254, § 2, tweede lid 2° Belgisch Gerechdelijk Wetboek).

Op die manier voldeed en voldoet de verzoekster alvast aan de *eerste* voorwaarde van artikel 191 van het Armeens Gerechdelijk Wetboek (zie hoger).

De verzoekster toont ook afdoende aan dat zij werkelijk in de *onmogelijkheid* verkeert om (nog) een huwelijksakte voor te leggen met betrekking tot het (beweerde) huwelijk. Immers, na (herhaalde) verzoeken aan de F.O.D. Buitenlandse Zaken maakte deze laatste aan (de raadsman van) de verzoekster een schriftelijke nota van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van de Russische Federatie aan de Belgische Ambassade in Moskou d.d. 11 december 2007 over, met de bevestiging dat het afleveren van de huwelijksakte van de verzoekster “*jammer genoeg niet mogelijk*” is (zie stuk 13 verzoekster).

Dit hoeft overigens niet te verwonderen. Zoals hoger reeds aangestipt, is het immers een historisch en (dus) algemeen bekend feit dat de gemeente [...], waar de verzoekster naar eigen zeggen is getrouwd, tijdens de Armeens-Azerische oorlog om Opper-Karabach werd *vernietigd* (in april-mei 1991) (zie hoger) – zodat de kans zeer reëel is dat ook de archieven

van de burgerlijke stand van deze gemeente destijds *hetzelfde lot* beschoren werd, een mogelijkheid die ook reeds werd geopperd door de adjunct-vertegenwoordiger van de Republiek Opper-Karabach te Moskou in zijn (niet gedateerd) schrijven aan de Belgische Ambassade in Moskou, overgemaakt aan de F.O.D. Buitenlandse Zaken per mail van 10 maart 2005 en door deze laatste aan (de raadsman van) de verzoekster per brief van 22 maart 2005 (zie stuk 9 verzoekster).

Op die manier voldeed en voldoet de verzoekster ook aan de *tweede* voorwaarde van artikel 191 van het Armeens Gerechtelijk Wetboek (zie hoger).

Meteen is ook komen vast te staan dat het de verzoekster *onmogelijk is om op enige andere wijze* aan (een afschrift van) de bedoelde huwelijksakte te geraken. Aangenomen dat de archieven van de gemeente [...] in de oorlog *verloren* zijn gegaan (zie hoger), kan/moet ook de huwelijksakte van de verzoekster – die zou dateren van 30 april 1989, m.a.w. van vóór de oorlog (1991-1994) – eveneens als *definitief verloren* worden beschouwd, zodat dit verlies *onmogelijk te herstellen* is.

Derhalve zou de rechtbank, voorzover zij het huwelijk tussen de verzoekster en de vrijwillig tussenkomende partij *bewezen* acht (zie verder), wel degelijk moeten overgaan tot de *rechterlijke vaststelling van de voltrekking van dit huwelijk*, naar analogie met artikel 192 van het Armeens Gerechtelijk Wetboek (zie hoger).

Men ziet trouwens niet in waarom de verzoekster, in haar laatste (synthese)conclusie (zie p. 4), één en ander meent te moeten *betwisten*. Het lijkt de verzoekster te ontgaan dat, indien de rechtbank het (beweerde) huwelijk van de partijen niet (meer) zou kunnen vaststellen omdat er *andere documenten* zouden zijn waaruit dit huwelijk reeds blijkt (volgens de verzoekster: het *Belgisch rijksregister*, waarin de partijen als “gehuwd” zijn ingeschreven), ook haar huidig verzoek om (alsnog) een vervangende huwelijksakte te bekomen – met toepassing van (precies) artikel 192 van het Armeens Gerechtelijk Wetboek – *van meet af aan* zou moeten worden *afgewezen*.

Gelukkig voor de verzoekster, vergist zij zich hier. Het is niet omdat de partijen, kennelijk op grond van hun *eigen verklaringen* ten tijde van hun asielaanvraag (zie stuk 14 verzoekster), in het (Belgisch) rijksregister zijn ingeschreven als “gehuwd”, dat *ipso facto bewezen* is dat zij ook écht met elkaar gehuwd zijn. De vraag is juist of die (vroegere) verklaringen van de partijen, op grond waarvan zij in het (Belgisch) rijksregister werden ingeschreven als “gehuwd”, al dan niet *waarheidsgetrouw* waren.

Dat de hier bedoelde vermelding in het rijksregister – wat nota bene *iets anders* is dan de inschrijving van een buitenlands huwelijk, na erkenning, in de desbetreffende registers van de burgerlijke stand – zou gelden als *bewijs van het huwelijk tot bewijs van het tegendeel*, zoals de verzoekster voorhoudt (*vgl.* art. 4, derde lid Wet 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen, *B.S.* 21 april 1984, p. 5247), leest de rechtbank alvast *niet* in de artikelen 191 en/of 192 van het Armeens Gerechtelijk Wetboek. In werkelijkheid komt (ook) aan deze vermelding in het (Belgisch) rijksregister, volgens het (toepasselijke) Armeense bewijsrecht, *géén doorslaggevende betekenis* toe (zie art. 53-1, 53-2 en 64-2 Armeens Gerechtelijk Wetboek).

10. Ten slotte – en dat is uiteraard de *kern van de zaak* – komt de rechtbank, na zorgvuldige afweging van alle (soms tegenstrijdige) stukken, gegevens en verklaringen

waarover zij in deze zaak beschikt, tot de *innerlijke overtuiging* dat de partijen, in tegenstelling tot wat de verzoekster altijd heeft beweerd, niet met elkaar gehuwd zijn (te [...], op 30 april 1989).

Derhalve acht de rechtbank, met toepassing van het (zeer vrije) Armeense bewijsrecht (zie art. 53 Armeens Gerechdelijk Wetboek), het (beweerde) huwelijk van de verzoekster en de vrijwillig tussenkomende partij (te [...], op 30 april 1989) *niet bewezen*.

10.1. Weliswaar is het juist dat de vrijwillig tussenkomende partij zélf, in het verleden, *bij herhaling* heeft verklaard dat hij met de verzoekster *gehuwd* is en/of dat de verzoekster *zijn echtgenote* is.

Zo werden tussen de partijen reeds bij beschikking van de vrederechter van 24 oktober 2000, nadat de (huidige) vrijwillig tussenkomende partij diezelfde dag persoonlijk gehoord was (in raadkamer), *dringende en voorlopige maatregelen tussen echtgenoten* bevolen conform artikel 223 van het Burgerlijk Wetboek. Hoewel het toenmalig verzoekschrift van de (huidige) verzoekster uitdrukkelijk vermeldde dat zij op 30 april 1989 te [...] *in het huwelijk was getreden* met de (huidige) vrijwillig tussenkomende partij (zie stuk 2 verzoekster), heeft deze laatste dit destijds blijkbaar *niet betwist*. Ook de vrederechter ging er, op basis van die (niet tegengesproken) verklaring van de verzoekster, kennelijk van uit dat de partijen *gehuwd waren* – zo niet had hij (uiteraard) géén beschikking overeenkomstig artikel 223 van het Burgerlijk Wetboek genomen.

Op 1 september 2002 legde de vrijwillig tussenkomende partij bij de politie *klacht* neer tegen de verzoekster wegens het niet naleven van zijn bezoekrecht inzake de gemeenschappelijke dochter. In zijn verklaring aan de politie noemt hij de verzoekster (tot driemaal toe) “*mijn ex-echtgenote*” en zegt hij ook letterlijk: “*Uit ons huwelijk is een dochter geboren X* (°27/06/1999).” (zie stuk 15 verzoekster) (onderlijning door de rechtbank). [...].

Later blijkt de (huidige) vrijwillig tussenkomende partij *voor de jeugdrechtbank* een procedure te hebben ingeleid met betrekking tot de uitoefening van het ouderlijk gezag en de verblijfsregeling voor X. De beide partijen (en hun raadsliden) blijken daarop persoonlijk te zijn gehoord ter zitting van 1 oktober 2003 – waarop de jeugdrechter, in zijn vonnis van 15 oktober 2003, met zoveel woorden heeft gesteld: “*De partijen zijn gehuwd. Uit dit huwelijk werd één kind geboren, X op 27 juni 1999. Aan de relatie is een eind gekomen en de partijen zijn feitelijk uit elkaar. Voor zover kan worden nagegaan is er nog geen procedure echtscheiding aanhangig gemaakt.*” (zie stuk 18 verzoekster) (onderlijning door de rechtbank).

In het kader van deze procedure voor de jeugdrechtbank vond ook een *maatschappelijke enquête* plaats. In haar verslag d.d. 17 september 2003 noteerde de justitieassistent, onder punt 5.1 “*Het verhaal van de vader, dhr. DA*”, letterlijk het volgende: “*Dhr. DA. is gehuwd met zijn vrouw in Armenië. Hij is kort daarop samen met zijn echtgenote naar België gevlucht. Het kwam eind 2000 tot de huwelijksbreuk aangezien zij hem had bedrogen.*” (niet geïnventariseerd stuk verzoekster) (onderlijning door de rechtbank). Het gaat hier kennelijk om het *eigen verhaal* van de vrijwillig tussenkomende partij, zoals destijds opgetekend door de justitieassistent.

Verder is er ook de geboorteakte van de dochter van de partijen, die letterlijk als volgt luidt: “*Op zeventwintig juni negentienhonderd negennegentig te twaalf uur en eenendertig*

*minuten is geboren te Gent, Groenebriel 1: X, van het vrouwelijk geslacht, kind van LA, geboren te [...] (Unie der Socialistische Sovjetrepublieken, thans Armenië) op dertig december negentienhonderd eenenzeventig, en van haar echtgenoot, DA, geboren te [...] (Unie der Socialistische Sovjetrepublieken, thans Armenië) op tweeëntwintig december negentienhonderd eenenzeventig. Beide ouders wonen te Gent, [...].” (zie stuk 1 verzoekster) (onderlijning door de rechtbank). De akte zelf vermeldt (onderaan) dat zij werd opgemaakt op *aangifte van de vader*. Het staat dan ook vast dat (niet de verzoekster maar) de vrijwillig tussenkomende partij zélf, naar aanleiding van de aangifte van de geboorte van zijn dochter, aan de ambtenaar van de burgerlijke stand heeft verklaard dat de moeder van zijn kind, zijnde de huidige verzoekster, zijn *echtgenote* was.*

Ten slotte weze eraan herinnerd dat de verzoekster en de vrijwillig tussenkomende partij, blijkens de door het openbaar ministerie voorgelegde uittreksels, op 1 juni 1994 werden ingeschreven in het (Belgisch) rijksregister mét, onder rubriek 120 (Burgerlijke Stand), de vermelding “*gehuwd*”, telkens gevolgd door de naam van de andere partij, de datum van 30.04.1989 en de plaatsnaam [...] (U.S.S.R.). Uit de inhoud van het schrijven van Mr. Bertrand VRIJENS, voormalig raadsman van de partijen, aan de huidige raadsman van de verzoekster d.d. 24 februari 2006, volgt dat deze vermelding in het rijksregister gesteund was op de *eigen verklaringen van de partijen ten tijde van hun asielaanvraag*: “*Partijen hebben destijds, toen zij asiel hebben aangevraagd effectief bevestigd dat zij gehuwd waren. Vandaar dat dit ook zo in het Rijksregister is vermeld.*” (zie stuk 14 verzoekster) (onderlijning door de rechtbank).

10.2. Aan deze (herhaalde) *eigen verklaringen* van de vrijwillig tussenkomende partij, gedaan *in het verleden* over zijn (beweerde) huwelijksband met de verzoekster, komt evenwel *géén doorslaggevende betekenis* toe (zie art. 53-1, 53-2 en 64-2 Armeens Gerechtelijk Wetboek).

Immers, dat de partijen, inclusief de vrijwillig tussenkomende partij, (doelbewust) *jarenlang volgehouden* hebben dat zij (DA en LA heten, afkomstig zijn uit Armenië of Opper-Karabach en) met *elkaar gehuwd* zijn (te [...], op 30 april 1989), is als dusdanig óók *niet onverenigbaar met de versie van de vrijwillig tussenkomende partij* – volgens dewelke de partijen, sinds hun aankomst in België (in 1994), een *valse identiteit* hebben aangenomen (én bewaard) om *hun kansen op verblijfsrecht in België te vergroten* (en te behouden).

Meer bepaald stelt de vrijwillig tussenkomende partij (thans) dat de partijen helemaal niet afkomstig zijn uit Armenië, Azerbeidjan of Opper-Karabach, maar wel uit *Oekraïne*. Zij zouden in werkelijkheid ook niet [...] heten: [...]. Volgens de vrijwillig tussenkomende partij zijn zij in werkelijkheid ook *nooit met elkaar gehuwd*, laat staan te [...] (Azerbeidjan) op 30 april 1989.

De feitenversie van de vrijwillig tussenkomende partij is alvast niet van alle geloofwaardigheid ontbloot. Het is immers *niet onlogisch* dat de partijen het, bij hun aankomst in België (in 1994), raadzaam hebben geacht om voor te wenden dat zij afkomstig waren uit het (toenmalig) *oorlogsgebied Opper-Karabach*, meer bepaald uit de gemeente [...] (toevallig zwaar getroffen door het oorlogsgeweld in 1991, waaraan allicht ook toen reeds internationale ruchtbaarheid moet zijn gegeven: zie hoger), zich daarom een (vrij courante) door-en-door *Armeense naam* aan te meten (A, letterlijk: [“...”] in het Armeens), én zich ook voor te stellen als zijnde *gehuwd* (in datzelfde [...]), teneinde hun (wederzijdse) *kansen op asiel* (danig) te vergroten. Het is, in die hypothese, ook *niet onlogisch* dat de partijen deze

zelfverklaarde (nieuwe) identiteit sindsdien *scrupuleus gehandhaafd* hebben, al was het maar om hun asielstatus of (later) nationaliteitsverwerving niet in het gedrang te brengen en/of om strafrechtelijke vervolging te vermijden. De versie van de vrijwillig tussenkomende partij is dus op zijn minst *steekhoudend*.

Volgens de innerlijke overtuiging van de rechtbank is deze versie ook de enige die met de waarheid strookt. De rechtbank wijst daarvoor op de hierna volgende elementen, die stuk voor stuk bezwarend zijn voor (de versie van) de verzoekster.

Ter zitting van 28 april 2011 heeft de vrijwillig tussenkomende partij, verschenen in persoon, de volgende (door de rechtbank in het Nederlands gedicteerde) tekst naar zijn moedertaal (volgens hem: *Oekraïens*) vertaald en (vlot) neergeschreven: “*Ik, DA, ben geboren op 22 december 1971 en woonde te [...], Oekraïne. De vlag van Oekraïne heeft twee kleuren: geel en blauw.*” (zie dossier van de rechtspleging, stuk 20). De rechtbank kent geen *Oekraïens*, maar heeft (via diverse vertaalsites op het internet) kunnen achterhalen dat de door de vrijwillig tussenkomende partij neergescheven tekst (inderdaad) *Oekraïens* is.

Ter zitting van 9 juni 2011 werd de verzoekster, ter gelegenheid van haar persoonlijke verschijning, door de rechtbank geconfronteerd met de voormelde, door de vrijwillig tussenkomende partij geschreven (*Oekraïense*) tekst. De verzoekster verklaarde de taal *niet te herkennen en de tekst niet te kunnen vertalen* – waarvan akte. De rechtbank vindt het *bijzonder merkwaardig* dat, hoewel de partijen (hoe dan ook) een jarenlange (en deels gezamenlijke) voorgeschiedenis hebben die zich *ergens in Oost-Europa* situeert, de verzoekster géén kennis zou hebben van een (duidelijk) Oosteuropese taal die de vrijwillig tussenkomende partij wél machtig blijkt te zijn. De enige verklaring die de verzoekster hiervoor kon/kan geven, is dat de vrijwillig tussenkomende partij die taal “*misschien in de avondschool heeft geleerd*”. Deze verklaring is echter al te vergezocht (waarom de vrijwillig tussenkomende partij, sinds 1 juni 1994 ingeschreven in België, in het recente verleden nog *Oekraïens* “in avondschool” zou hebben willen leren, is de rechtbank niet meteen duidelijk), minstens *veel minder plausibel* dan de verklaring van de vrijwillig tussenkomende partij – namelijk dat hijzelf en de verzoekster (gewoon) *uit Oekraïne afkomstig* zijn.

Ter zitting van 9 juni 2011 werd de verzoekster door de rechtbank tevens geconfronteerd met een (onvertaalde) tekst in het *Armeens*. De rechtbank kent ook geen *Armeens*, maar heeft deze tekst (mét vertaling) gevonden in de eigen stukken van de verzoekster. De tekst betekent: “*Ambassade van de Republiek Armenië*” (zie stuk 19 verzoekster, bovenaan). De verzoekster verklaarde het *Armeense* schrift te herkennen maar de tekst *niet te kunnen vertalen* – waarvan akte. Volgens de verzoekster is haar moedertaal *Russisch*. Volgens de verzoekster was dit, in haar jeugd, de taal om het te maken en was het de keuze van haar moeder om haar van meet af aan *Russisch* te leren. Ter zitting heeft de verzoekster ook de volgende (door de rechtbank in het Nederlands gedicteerde) tekst naar haar moedertaal (volgens haar: *Russisch*) vertaald en (vlot) neergeschreven: “*Ik ben LA, geboren in [...], Nagorno-Karabach, op 30 december 1971. De kleuren van de Armeense vlag zijn rood, blauw en oranje.*” (zie proces-verbaal, bijlage 3). De rechtbank heeft ook deze door de verzoekster neergeschreven tekst (via de hoger vermelde vertaalsites) kunnen herkennen als *Russisch*.

De rechtbank twijfelt er niet aan dat de verzoekster, in haar jeugd, *Russisch* heeft geleerd (“om het te maken”). De partijen zijn tenslotte (hoe dan ook) opgegroeid in de (voormalige) *Sovjetunie* (hetzij in [...], hetzij in *Oekraïne*). Maar dat de verzoekster, als (zelfverklaarde) *etnisch-Armeense* (en klaarblijkelijk toch hoogopgeleide) vrouw uit Opper-Karabach, *niet de*

minste notie zou hebben van de Armeense taal (die vandaag de dag nog springlevend blijkt te zijn, óók in Opper-Karabach (zie bv. www.nkr.am/hy), en dus ook in het Sovjettijdperk niet “dood” kan zijn geweest), komt de rechtbank – eens te meer – *bijzonder merkwaardig* voor.

De rechtbank zet één en ander op een rijtje. Volgens de vrijwillig tussenkomende partij zijn de partijen afkomstig uit *Oekraïne*. Volgens de verzoekster zijn de partijen *Armeniërs*, afkomstig uit [...] (Opper-Karabach, eigenlijk Azerbeidjan). De vrijwillig tussenkomende partij kent *Oekraïens*, maar de verzoekster kent géén *Armeens* (zie hoger). Aangenomen dat één van beiden liegt (en dát staat onomstotelijk vast), rust – in de gegeven omstandigheden – de verdenking in ieder geval *op de verzoekster*.

Ter zitting van 9 juni 2011 heeft de rechtbank de verzoekster ook gevraagd om, op een (blinde) kaart van de regio, met een *kruisje* de ligging van [...] aan te duiden en met een *bolletje* de hoofdstad van Opper-Karabach (Stepanakert), die de verzoekster alvast bij naam wist te noemen (zie proces-verbaal, bijlage 4). De hoofdstad *Stepanakert* werd door de verzoekster nog (min of meer) correct gesitueerd. Maar de door de verzoekster aangekruiste ligging van de gemeente [...] – vanwaar zij, naar eigen zeggen, nochtans zélf afkomstig is – blijkt er (spreekwoordelijk) “*mijlenver naast*” te zijn. Zoals hoger reeds uiteengezet in de historische schets, ligt/lag de gemeente [...] immers *niet* binnen de grenzen van het (huidige) Opper-Karabach, maar in (het uiterste noorden van) de (daarvan afgescheiden, thans door Azerbeidjan gecontroleerde) *grensregio daarbóven* (zie <http://nl.wikipedia.org/wiki/Nagorno-Karabach> en i.h.b. de tweede kaart op deze site).

Op dezelfde (blinde) kaart werd de bedoelde grensregio (waarin Getasjen dus gelegen is/was) vervolgens door de rechtbank gearceerd (zie proces-verbaal, bijlage 4). De verzoekster werd gevraagd naar de *naam* van deze regio, waarop zij evenwel géén correct antwoord kon geven (“Vaganja”). De regio in kwestie heet *Sjahoemian* (zie hoger), de Vaganja ligt in *Kroatië*. Het komt de rechtbank (opnieuw) *bijzonder merkwaardig* voor dat de verzoekster zich niet eens (nog) de *naam van de regio* herinnert waaruit zij verklaart afkomstig te zijn, meer zelfs: waar zij naar eigen zeggen “geboren en getogen” is, minstens de eerste twintig jaar van haar leven zou hebben doorgebracht – en dit in weerwil van het feit dat deze regio eigenlijk nooit echt deel heeft uitgemaakt van Opper-Karabach zelf, maar (vrijwel) steeds een *afzonderlijke entiteit* is geweest, zowel in rechte als in feite, óók in de jaren dat de partijen daar (zogezegd) zouden hebben geleefd (zie hoger).

Al deze *bijzonder merkwaardige* vaststellingen, voortvloeiend uit het eigen onderzoek van de rechtbank, voegen zich bij een aantal andere vreemde zaken, die reeds eerder in de procedure door het openbaar ministerie en/of de vrijwillig tussenkomende partij werden aangekaart.

Zo blijkt, volgens de door de verzoekster zélf voorgelegde (Armeense) regelgeving, de leeftijd om rechtsgeldig te kunnen toestemmen in een huwelijk aldaar gelijk te zijn aan *18 jaar voor jongens en 17 jaar voor meisjes*, met dien verstande dat *meisjes* – althans in uitzonderlijke omstandigheden (versta: in geval van zwangerschap) – al mogen huwen *vanaf 16 jaar* (zie stuk 20 verzoekster). Echter, ten tijde van het (beweerde) huwelijk van de partijen (te [...], op 30 april 1989) waren zowel de verzoekster (°30 december 1971) als de vrijwillig tussenkomende partij (°22 december 1971) *allebei slechts 17 jaar oud*. Voor de verzoekster (zwanger of niet) volstond dit om te mogen huwen. Maar dat ook de *vrijwillig tussenkomende partij* destijds (op de leeftijd van 17 jaar) al rechtsgeldig zou hebben kunnen toestemmen in een huwelijk, is verre van evident en wordt door de verzoekster op generlei wijze aangetoond. Los van de vraag of de door de verzoekster voorgelegde (Armeense) regelgeving (geüpdated

tot de lente van 2006) óók al van toepassing was *in [...] in 1989*, moet worden vastgesteld dat hierin alvast niet is voorzien in een (analoge) uitzondering op de principiële huwelijksleeftijd voor *jongens* (zie stuk 20 verzoekster). De stelling van de vrijwillig tussenkomende partij dat hij, op 30 april 1989, niet eens kón huwen, wordt door de verzoekster dus niet weerlegd.

Verder is het ook zo dat de verzoekster nooit *foto's of souvenirs* van haar (beweerde) huwelijk met de vrijwillig tussenkomende partij heeft kunnen voorleggen – wat toch enigszins bizar is, nu een huwelijk in alle culturen wordt opgevat als een zeer belangrijke gebeurtenis in het persoonlijk leven van ieder individu. Pas ter zitting van 9 juni 2011 heeft de verzoekster hiervoor een verklaring gegeven, namelijk dat het (beweerde) huwelijk van de partijen in alle stilte werd gesloten omdat zij zwanger was. De partijen zouden gewoon naar het stadhuis zijn gegaan, waar het huwelijk zou zijn geregistreerd, zónder dat er een feest werd gehouden. De verzoekster heeft (dan pas) ook gewag gemaakt van twee getuigen, met name een zekere SD en LM. Dit alles kan hier en nu echter onmogelijk worden geverifieerd. De rechtbank acht deze verklaringen van de verzoekster *al te gratis* om (zomaar) voor wáár aan te nemen – en blijft het eigenaardig vinden dat de verzoekster over *geen enkel* (materieel) voorwerp (ring, foto, bruidsgift, ...) blijkt te beschikken dat verwijst naar of herinnert aan haar (beweerde) huwelijk met de vrijwillig tussenkomende partij.

10.3. Het geheel van alle stukken, gegevens en verklaringen van de partijen, zoals hoger weergegeven, brengt de rechtbank dan ook tot de *innerlijke overtuiging*, in de zin van artikel 53-1 van het Armeense Gerechtelijk Wetboek (zie hoger), dat (alleen) de versie van de vrijwillig tussenkomende partij met de werkelijkheid overeenstemt – en die van de verzoekster (dus) *gelogen* is.

De rechtbank wil nochtans niet uitsluiten dat élk van de hoger aangehaalde elementen, *afzonderlijk* genomen, misschien nog zou kunnen worden “gekaderd” door een (min of meer) plausibele verklaring. Maar *in hun geheel* genomen, doen zij de balans onverbiddelijk overhellen in het *nadeel van de verzoekster* – en halen zij de geloofwaardigheid van háár versie al te sterk onderuit.

De rechtbank besluit dan ook dat, met toepassing van het Armeens bewijsrecht, het (beweerde) huwelijk van de partijen (te [...], op 30 april 1989) *niet bewezen* is. In tegenstelling tot wat de verzoekster steeds heeft willen doen geloven, gaat de rechtbank er, samen met de vrijwillig tussenkomende partij, van uit dat de partijen in werkelijkheid *niet* afkomstig zijn uit Armenië, Azerbeidjan of Opper-Karabach, maar wel degelijk uit *Oekraïne*. De rechtbank gelooft dus *niet* dat de verzoekster en de vrijwillig tussenkomende partij “geboren en getogen” zijn in [...] – laat staan dat zij daar (ooit) met elkaar *gehuwd* zouden zijn, zoals de verzoekster altijd heeft beweerd.

Kennelijk hebben de partijen zich, om redenen die hen eigen zijn (zie hoger), bij hun aankomst in België een *valse identiteit* aangemeten – met inbegrip van een (geveinsde) echtelijke band door een (beweerd) huwelijk gesloten in hun (zogezegde) land van oorsprong. Dit is uiteraard laakbaar en de rechtbank geeft hiervoor zeker geen applaus. Maar deze vaststelling volstaat *niet* om, wat het (beweerde) *huwelijk* betreft, de (jarenlang volgehouden) fictie thans te gaan verheffen tot werkelijkheid – waar de verzoekster met de huidige procedure precies op aanstuurt.

Volledigheidshalve voegt de rechtbank hier nog aan toe dat, waar de verzoekster zich in haar (eerste) syntheseconclusie, neergelegd ter griffie op 22 december 2010, (impliciet maar zeker)

lijkt te beroepen op het *gezag van gewijsde* van het hoger aangehaalde vonnis van de jeugdrechtbank van 15 oktober 2003 (zie stuk 18 verzoekster), zij evenmin kan worden gevolgd. In dit vonnis staat weliswaar met *zoveel woorden* vermeld: “*de partijen zijn gehuwd*” (zie hoger). Maar dit werd uitsluitend opgenomen onder de titel “*Feitelijke gegevens*”, waar het (toenmalige) geschil (over de uitoefening van het ouderlijk gezag en de verblijfsregeling voor dochter X) louter werd *gekaderd*, maar nog niet *beoordeeld*, laat staan *beslecht*. Dat de partijen met elkaar *gehuwd* zouden zijn, werd in het kader van die vroegere procedure blijkbaar van *ondergeschikt belang* geacht, het was alleszins (nog) *géén punt van discussie*. De jeugdrechter heeft zich over deze (toen nog onbestaande) betwisting dus niet (echt) *uitgesproken*. Dat het vonnis van de jeugdrechtbank van 15 oktober 2003 (a.h.w. terloops) vermeldt dat “de partijen gehuwd zijn”, kan dan ook hoogstens de waarde hebben van een *feitelijk vermoeden*, maar géén (bindend) *gezag van gewijsde* dat de verzoekster, voor het overige, zou ontslaan van iedere bewijslast inzake het bestaan van het beweerde huwelijk (zie art. 52-2 en 53-2 Armeens Gerechtelijk Wetboek). Dit feitelijk vermoeden werd hoger reeds *weerlegd*: de toenmalige (eigen) verklaring van de partijen dat zij met elkaar gehuwd waren, waarop ook de jeugdrechter zich kennelijk heeft gesteund, maken deel uit van de *jarenlang volgehouden fictie* die door de partijen (doelbewust) was gecreëerd om hun Oekraïense afkomst te verhullen en, op die manier, hun verblijfsrecht in België veilig te stellen (zie hoger).

In de gegeven omstandigheden kan het hoofdverzoek van de verzoekster *niet* worden ingewilligd. De realiteit van het (beweerde) huwelijk van de partijen (te [...], op 30 april 1989), is immers niet aangetoond. In zoverre het verzoek van de verzoekster (in hoofdorde) strekt tot het bekomen van een vonnis dat als *vervangende huwelijksakte* geldt, moet dit verzoek bijgevolg worden *afgewezen*.

11. In subsidiaire orde heeft de verzoekster, voorzover de rechtbank zou oordelen dat de partijen *niet gehuwd* zijn, verzocht om de geboorteakte van hun dochter X (zie stuk 1 verzoekster) te verbeteren, in die zin dat de woorden “*van haar echtgenoot*” worden vervangen door de woorden “*van niet-verwant*”.

De rechtbank is (inderdaad) van oordeel dat de partijen *niet gehuwd* zijn (zie hoger). Zowel het openbaar ministerie als de vrijwillig tussenkomende partij hebben verklaard *geen bezwaar* te hebben tegen het subsidiair verzoek van de verzoekster tot verbetering van de geboorteakte van dochter X. Op dit subsidiair verzoek kan derhalve worden ingegaan, zoals hierna bepaald.

[...]

D. Gerechtskosten

[...]

OP DEZE GRONDEN,

DE RECHTBANK,

RECHT DOENDE OP TEGENSPRAAK,

[...]

Verklaart het verzoek van mevrouw LA, in zoverre het (in hoofdorde) strekt tot het bekomen van een vervangende huwelijksakte, ongegrond.

Verklaart het verzoek van mevrouw LA, in zoverre het (subsidiair) strekt tot verbetering van akten van burgerlijke stand, in de hiena volgende mate gegrond.

Beveelt dat de geboorteakte van X (°27 juni 1999), opgesteld door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de STAD GENT op 29 juni 1999 en ingeschreven in de registers van de geboorteakten van het jaar negentienhonderd negennegentig onder het nummer 2803, zal worden verbeterd en vervangen in die zin dat, bij de vereenzelviging van de vader (DA.), de woorden “*van haar echtgenoot*” worden gewijzigd in “*van niet-verwant*”.

Verstaat dat het (bovenstaand) beschikkend gedeelte van het huidige vonnis, na overhandiging van de uitgifte ervan aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de STAD GENT, door deze laatste onverwijld zal worden overgeschreven in zijn registers, dat hiervan melding zal worden gemaakt op de kant van de verbeterde akte, en dat geen afschriften van of uittreksels uit de verbeterde akte meer zullen worden afgegeven dan met de bevolen verbeteringen, op straffe van schadevergoeding door de ambtenaar die ze heeft afgegeven, dit alles overeenkomstig artikel 1385 van het Gerechtelijk Wetboek.

Veroordeelt mevrouw LA tot de gerechtskosten, [...]

